

STEFAN KESENNE,
καθηγητής, οικονομολόγος
του Αθλητισμού
(συγγραφέας γνωστών συγγραμμάτων στη θεωρία των Sports Economics)

“ Το σύγχρονο καθεστώς δεν είναι οικονομικά βιώσιμο και δημιουργεί στρεβλώσεις που οδηγούν σε μείωση του ενδιαφέροντος και του ανταγωνισμού ”

Καινοτομία >>> Το πρώτο μεγάλο συνέδριο για τα οικονομικά του χώρου των σπορ, το 1ο Sports Analytics Workshop (SAW 2016), διοργανώθηκε από το **Οικονομικό Πανεπιστήμιο** Αθηνών, με τη συμμετοχή ενενήντα ακαδημαϊκών, αθλητών, επιχειρηματιών από τον χώρο του αθλητισμού, αλλά και φοιτητών

ΟΙ ΧΡΥΣΕΣ ΜΕΤΑΓΡΑΦΕΣ ΠΛΗΓΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟ

Ο χώρος του αθλητισμού μοιάζει οικονομικά βιώσιμος. Ειδικά αν σκεφτεί κανείς τα υπέρογκα ποσά που συνοδεύουν επίσης τις «χρυσές» μεταγραφές των... πρώτων στο ποδόσφαιρο. Είναι όμως οι συμφωνίες αυτές πραγματικά και μακροπρόθεσμα επικερδείς, ή τελικά «θολώνουν» το μέλλον και την εξέλιξη του αθλητισμού ως οικονομικής δραστηριότητας στην Ελλάδα και στην Ευρώπη;

Πάντως ο καθηγητής Stefan Kesenne, διεθνούς κύρους οικονομολόγος του Αθλητισμού (συγγραφέας γνωστών συγγραμμάτων στη θεωρία των Sports Economics), είναι κατηγορηματικός: το σύγχρονο καθεστώς μεταγραφών δεν είναι οικονομικά βιώσιμο και δημιουργεί στρεβλώσεις με βάση την οικονομική θεωρία και άρα δεν βοηθάει και το άθλημα, καθώς οι πολύ πλούσιες ομάδες έχουν ανεξέλεγκτο ισχύ και αυτό οδηγεί μακροπρόθεσμα σε μείωση του ενδιαφέροντος και του ανταγωνισμού. Συνεπώς, εκτιμά ότι όλα όσα αφορούν το καθεστώς των μεταγραφών στο ποδόσφαιρο θα αλλάξουν, κάτι που θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στο άθλημα γενικότερα.

Το στοίχημα έχει δημιουργήσει τη δική του παγκόσμια «ανθρωπογεωγραφία» σε παγκόσμιο επίπεδο, με... επίτημα μέλη τους παίκτες, τις στοιχηματικές εταιρείες και τους απλούς παίκτες

■ της ΜΑΡΥΝΗΣ ΠΑΠΑΜΑΤΘΑΪΟΥ
papamatthou@ependisnews.gr

Τα παραπάνω αποτέλεσαν μέρος του πρώτου μεγάλου επιστημονικού συμποσίου για τα οικονομικά του αθλητισμού (όρος που στην Ελλάδα δεν υπήρχε μέχρι πρόσφατα), το οποίο και διοργανώθηκε από καθηγητές του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Τι συζητήσαν επί ώρες οι καθηγητές του ιδρύματος, παρά με παράγοντες του αθλητισμού στην Ελλάδα, δημοσιογράφους και αθλητές; Τη σχέση οικονομικής ανάλυσης και ποδοσφαιρικών πρωταθλημάτων! Τη μέθοδο του στοίχηματος, τη... δύναμη της στατιστικής επιστήμης στον αθλητισμό, τις μεταγραφές, καθώς και τις σύγχρονες οικονομικές θεωρίες για την ύπαρξη 16 ομάδων σε ένα πρωτάθλημα Super League. Το πρώτο μεγάλο συνέδριο για τα οικονομικά του χώρου των σπορ, το 1ο Sports Analytics Workshop (SAW 2016), διοργανώθηκε

από το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, με τη συμμετοχή ενενήντα ακαδημαϊκών, αθλητών, επιχειρηματιών από τον χώρο του αθλητισμού, αλλά και φοιτητών. «Ηταν η πρώτη φορά που έγινε μια αντίστοιχη εκδήλωση στην Ελλάδα», λέει ο καθηγητής του Τμήματος Στατιστικής του ιδρύματος, κ. Δ. Καρλής, που ηγήθηκε του εγχειρήματος, μαζί με τον συνάδελφό του, καθηγητή Ιωάννη Ντζούφρα. «Είμαστε χαρούμενοι με την απήκηση της διημερίδας και ήδη για την επόμενη χρονιά που θα διοργανώσουμε το 2ο Workshop θα έχουμε και διεθνή συμμετοχή. Τα Sports Analytics είναι ένα σύγχρονο θέμα, το οποίο αναμένουμε να αναπτυχθεί μέσα στα επόμενα χρόνια και είμαστε χαρούμενοι που η ομάδα μας έχει σταθερή διεθνή παρουσία στον χώρο αυτόν», αναφέρει ο κ. Καρλής.

Οπως ανέλυσαν οι ομιλητές στη διάρκεια της εκδήλωσης, ο αθλητισμός είναι ένας ταχύτατα αναπτυσσόμενος οικονομικός κλάδος. Συγχρόνως η πρόοδος της τεχνολογίας, που έχει οδηγήσει σε

αφθονία δεδομένων, έχει δημιουργήσει ένα καινούργιο ερευνητικό πεδίο που αφορά τα Sports Analytics.

Κύριος ομιλητής ήταν ο καθηγητής Stefan Kesenne, καθώς και τα μέλη και οι επιστημονικοί συνεργάτες της ερευνητικής ομάδας Αθλομετρίας και Αναλυτικής των Σπορ του ΟΠΑ.

Τα θέματα που μπήκαν για πρώτη φορά στο τραπέζι ήταν τα εξής:

- Οικονομικές πρακτικές ομάδων σε σχέση με τις μεταγραφές. Τα «φύτωρα» ομάδων και το μέλλον τους, για τα οποία και ο κ. Kesenne εκτίμησε ότι σύντομα το καθεστώς των μεταγραφών θα αλλάξει.
- Αγωνιστικά ισορροπία και η σημασία της. Πώς το να υπάρχουν σε ένα πρωτάθλημα αρκετές ικανές ομάδες εξασφαλίζει κέρδη στις ομάδες και δημιουργεί πρόσφορες οικονομικές συνθήκες. Οπως είπαν πολλοί ομιλητές, όσο μικρότερος είναι ο δείκτης, τόσο πιο ισορροπημένο είναι το πρωτάθλημα, δηλαδή οι διαφορές ανάμεσα στις ομάδες είναι μικρότερες και άρα και το ενδιαφέρον μεγαλύτερο. Επίσης παρατήρησαν ότι ακόμα και στην Αγγλία το πρωτάθλημα τείνει να έχει λίγες ομάδες που συναγωνίζονται σε υψηλό επίπεδο. Φυσικά, από το γράφημα λείπει η περιονή αναπάντεχη εμφάνιση της Λέστερ.

Δημήτρης Καρλής

Ιωάννης Ντζούφρας

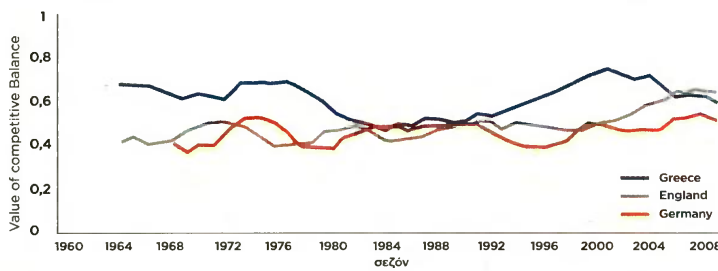
● Βέλτο...

Ομιλ...
στο Π...
γπέ...

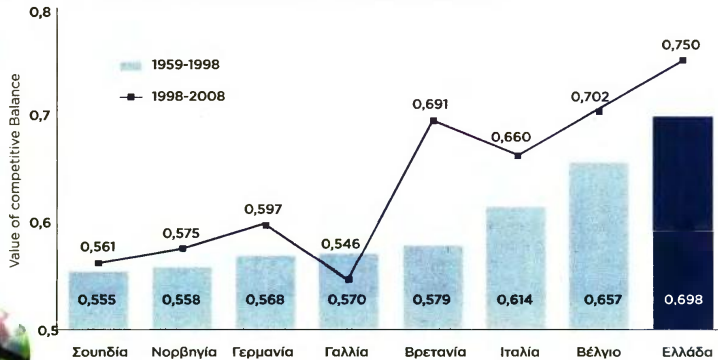
Στο αμερικανικό πρωτάθλημα μπάσκετ δεν μπορεί μια πλούσια ομάδα να ξοδεύει όσα θέλει και να παίρνει όποιον παίκτη θέλει, με αποτέλεσμα οι καλοί παίκτες να μοιράζονται σε πολλές ομάδες

Η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑ ΚΑΙ ΣΤΑ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΑ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

Τα γραφήματα παρουσιάζουν έναν (από τους αρκετούς που υπάρχουν στη βιβλιογραφία) δείκτη αγωνιστικής ισορροπίας για το ελληνικό πρωτάθλημα και άλλα πρωταθλήματα. Όσο μικρότερος είναι ο δείκτης, τόσο πιο ισορροπημένο είναι το πρωτάθλημα, δηλαδή οι διαφορές ανάμεσα στις ομάδες είναι μικρότερες και άρα και το ενδιαφέρον μεγαλύτερο. Μπορεί κάποιος να δει ότι το ελληνικό πρωτάθλημα είναι αρκετά λιγότερο ανταγωνιστικό, εκτός ίσως από την περίοδο κοντά στο 1985, όταν και ομάδες όπως η Λάρισα και ο ΠΑΟΚ είχαν κατακτήσει το πρωτάθλημα. Επίσης παρατηρεί κάποιος ότι ακόμα και στην Αγγλία το πρωτάθλημα τείνει να έχει λίγες ομάδες που συναγωνίζονται σε υψηλό επίπεδο. Φυσικά, από το γράφημα λείπει η περσινή αναπάντεχη εμφάνιση της Λέστερ.

ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΡΩΤΑΘΛΗΜΑΤΩΝ

Στο γράφημα η σύγκριση αφορά περισσότερες χώρες και πρωταθλήματα, ενώ συγκρίνει διαφορετικές περιόδους. Το ελληνικό πρωτάθλημα έχει τον μικρότερο ανταγωνισμό, κάτι που στην ουσία οδηγεί σε μειωμένο ενδιαφέρον. Από οικονομικής απόψεως θα πρέπει κανείς να ενδιαφέρεται να αυξήσει τον ανταγωνισμό (άρα να μειώσει τον δείκτη), για να δημιουργήσει ένα ελκυστικό προϊόν για τους φιλάθλους-πελάτες.

Η... κίνηση της μπάλας

■ Η ΣΥΓΧΡΟΝΗ τεχνολογία προσφέρει τη δυνατότητα να συλλέγει κανείς εύκολα και με αυτόματο τρόπο τεράστιους όγκους δεδομένων. Για παράδειγμα, η τεχνολογία επιτρέπει σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα να ξέρουμε ανά πάσα στιγμή (στην ουσία 20 φορές ανά δευτερόλεπτο) ποιά βρίσκεται η μπάλα και κάθε ποδοσφαιριστής, και συνεπώς να μελετάμε θέματα όπως η τακτική της ομάδας και το κατά πόσον υλοποιούνται όσα έχουν σχεδιαστεί, αλλά και την κόπωση των παικτών και άλλα στοιχεία της φυσικής τους κατάστασης.

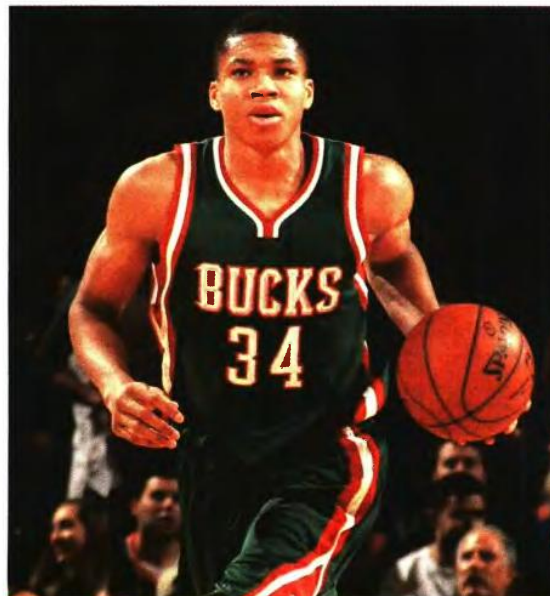
Ενα τέτοιο παράδειγμα αφορά τη δυνατότητα χρήσης τεχνολογιών των wearables, δηλαδή εμφανίσεων που συλλέγουν μετρήσεις από κάθε ποδοσφαιριστή σε πραγματικό χρόνο, και συνεπώς ο προπονητής μπορεί να ξέρει ανά πάσα στιγμή την κατάσταση των παικτών του. Στο Μουντιάλ του 2016 στη Βραζιλία υπήρξε μεγάλη συζήτηση για το αν πρέπει να επιτραπεί κάτι τέτοιο και αποφασίστηκε να επιτραπεί η χρήση τους, όχι όμως και η σε πραγματικό χρόνο εκμετάλλευση των δεδομένων, με τη λογική ότι έτσι δημιουργούσε συγκριτικό πλεονέκτημα για τις ομάδες με αυτή τη δυνατότητα. Ενα άλλο παράδειγμα αφορά δεδομένα από το NBA, όπου για όλα τα σουτ υπάρχει καταγραφή της θέσης απ' όπου έγιναν, αν ήταν επιτυχημένα, ποιος παίκτης σε ποιο χρονικό σημείο του αγώνα τα έκανε, ποιά βρισκόταν ο πλησιέστερος αντίπαλος (αν είχε πείσει δηλαδή) και άλλες τέτοιες λεπτομέρειες. Τα δεδομένα αυτά μπορεί να χρησιμοποιηθούν για να χαρτογραφηθούν συνήθειες παικτών, τακτικές δυνατότητες, π.κ. πώς κάποιος παίκτης αντιδρά υπό χρονική πίεση κ.λπ. Όπως αναφέρθηκε στο συνέδριο, τα παραδείγματα χρήσης τέτοιων δεδομένων είναι πάρα πολλά και προφανώς δεν μπορούν να εξανηληθούν σε αυτό το άρθρο. Στις ΗΠΑ συνέδρια σχετικά με τα Sports Analytics συγκεντρώνουν πάνω από 3.500 συνέδρους.

σετος αριθμός ομάδων ενός πρωταθλήματος βάζει την οικονομική θεωρία. Το ερώτημα που τέθηκε ήταν ένα: Μήπως οι 16 ομάδες της Super League δεν είναι ο σωστός αριθμός για ένα οικονομικά εύρωστο πρωτάθλημα, και τι συνέπειες μπορεί να έχει αυτό γενικότερα;

● Στατιστικά μοντέλα για το ποδόσφαιρο με σκοπό την πρόβλεψη αποτελεσμάτων. Το στοίχημα έχει δημιουργήσει τη δικιά του παγκόσμια «ανθρωπογεωγραφία» σε παγκόσμιο επίπεδο, με... επίτημα μέλη τους παίκτες, τις στοιχηματικές εταιρείες και τους απλούς παίκτες.

● Μέτρηση απόδοσης αθλητών σε διάφορα αθλήματα και ιδιαιτερότητες των αθλημάτων αυτών. Ο κ. Σωτήρης Δρίκος, προπονητής της εθνικής μας ομάδας βόλεϊ ανδρών, και ο κ. Κώστας Γαλάνης, διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Galaxis Data Sports, που συλλέγει αθλητικά δεδομένα για περισσότερα από 20 χρόνια, μίλησαν για το θέμα αυτό. Πιτές στο συνέδριο ήταν ακόμη οι δρ Βασιλ Μανασής και δρ Τάκης Μελετάκος από την εταιρεία Αθηνών, καθώς και οι καθηγητές του ΟΠΑ, κ.κ. Καρλής και Ντζούφρας.

Κάν' το όπως το... NBA

■ ΣΕ ΜΙΑ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ να μικρύνει η ψαλίδα και να είναι όσο το δυνατόν πιο ανταγωνιστικές οι ομάδες και άρα το ενδιαφέρον του κοινού και των ΜΜΕ, το γνωστό σε όλους μας NBA έχει θεσπίσει δύο μέτρα. Το πρώτο είναι το περίφημο «σάλαρι καπ», που είναι το μισθολογικό όριο που τίθεται από τη διοργανώτρια αρχή και στις 30 συμμετέχουσες ομάδες, πριν από την έναρξη κάθε πρωταθλήματος για τα χρηματικά ποσά που συμβολαίων με τους παίκτες. Τα «σάλαρι καπ» υπολογίζονται από τη διαιρέση των συνολικών κερδών που έχουν και οι 30 ομάδες του NBA από εισιτήρια και λοιπά εξαγωνιστικά έσοδα, πλν των διαφημιστικών δικαιωμάτων. Το ποσό αυτό ισχύει για όλες τις ομάδες, ανεξαρτήτως των κερδών που έχει η καθεμία.

Έτσι δεν μπορεί μια πλούσια ομάδα να ξοδεύει όσα θέλει και να παίρνει όποιον παίκτη θέλει, με αποτέλεσμα οι καλοί παίκτες να μοιράζονται σε πολλές ομάδες. Το δεύτερο μέτρο είναι ότι οι ομάδες που δεν έχουν πείε καλά μια σεζόν έχουν δικαίωμα να παίρνουν την επόμενη σεζόν, αν επιθυμούν, τους καλύτερους παίκτες που έρχονται στο NBA από το κολεγιακό πρωτάθλημα. Έτσι με τον έναν ή τον άλλον τρόπο ενισχύονται, αφού είτε επιλέγουν κάποιον πολύ καλό παίκτη και κτίζουν γύρω του μια ομάδα είτε κάποιες φορές δίνουν την επλογή του ελλειποφόρου παίκτη σε κάποια άλλη ομάδα, αλλά παίρνουν ως αντάλλαγμα επίσης καλούς αλλά και έμπειρους παίκτες.